

РАДЫНА

штодзенна грамадзкая, палітычна і літаратурная газета

АДРЭС РЭДАКЦЫІ і КАНТОРЫ:

Вільня, Афярная № 4, кв. 2.

Рэдакцыя адчынена што днія, апрача сьят, ад 11 да 1. Адміністрацыя—ад 10 да 3.

Цена нумару 20 марак,

Падпіска на 1 мес. . . . . 400 марак.
З перасылкай на 1 . . . . . 500 "
За граніцу ў два разы даражай.

ЦАНА АБВЕСТАК:

За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.
ў тэксьце . . . . . 75 м.
за тэкстам . . . . . 40 м
Для шукаючых працы на 10 проц. таней.

Вільня, 16 лютага 1922 г.

Генэральная дыскусія, якая цяперака йдзе ў Віленскім Сойме над спрэвай палітычна дзяржаўной будучыні нашай земелькі, ў якой выясняеца становішча розных палітычных гурткоў Сойму, цінерака дзе ўжо магчымасць прадвідзець, у якім сэнсе ў сойме будзе вырашана справа Віленшчыны.

Німа чаго казаць, што за выняткам толькі некалькіх людзей, згуртаваных халі п. Міцкевіча (Адраджэнне), ўесь Сойм аддацьць голас за рэзалюцию, ў якой моцна і катэгорычна будзе падкрэслена далучэнне да Польшчы. Спрэчкі выклікае толькі пытанье аб формах генэральнага далучэння.

Тагды, як нацыянальныя групы лічыць патрэбным падкрэсліць шкоднасць аўтаноміі, а левая частка сойму лічыць блязунчым варункам для правільнага вырашэння Віленскага пытанья—злучэнне Віленшчыны з Польшай на асновах аўтаноміі,—цэнтр сойму ў асобе Рады Людовых, займае пазыцыю, якая рожніца тым ад пазыцыі іншых гурткоў, што вырашэнне пытанья аб формах злучэння пакідае суцэльна Варшаўскому Сойму. Гэнае становішча Р. Л. у прапанаваным ім іншаке пастановы выказана ў форме „злучэння без агаворак.”

Мы на ведаем на якія компромісы пойдуть гуртки, калі прыдаеща падаўць галасы, але цінерака ўжо пасыла таго, як выказаўся прадстаўнікі розных групаў відаць, што найболыш шансаў мае на прыяцце праразыцыя Рады Людовых, як рэзультат, уступак правай і левай часткі сойму.

Гэткім чынам, справа далейшага быцця Віленшчыны зноў павіснець у паветры і зноў будзе знаходзіцца пад уплывам розных палітычных кон'юнктур. Якія будуть менш у канцы концоў рапчуа значэнне для вырашэння Варшаўскім Соймам справы аб формах злучэння.

Што палітычны момент будзе тута-ка найважнейшым, праинакаюць нас прамовы старонікаў аўтаноміі ў Віленскім Сойме, якія выказываюць за аўтаномію, як найважнейшы матыў, высту-лялі той факт, што злучэнне без аўтаномії зачыніць дзіверы для Польска-Літоўскага збліжэння.

Праўда, яны падкрэслівалі і істні-вальне іншых прычын як, разнахарактэр-насць народаў засяляючых Віленшчыну, спецыяльных эканамічных варункаў, і г. д., але усё ж, відаць было, што для нашых аўтаномісту найважнейшым момантам ёсьць момант палітычны—момант Польска-Літоўскага збліжэння.

Трэба праўду сказаць, што гэны палітычныя варункі шмат залежаць ад становішча Ковенскага ураду, які дагэтуль рабіў усё тое, каб цекні помыслы лепшай часткі тутэйшага грамадзянства, помыслы стварэння варункаў вольнага развіцця ўсіх народаў Віленшчыны, спыніць блязыследна.

Апошні акт Ковенскага ураду—ня-прызнанне Віленскага сойму за выразіцеля волі народа, гэта новы ірок у гэтым кірунку. За крок гэны на Ковенскі урад ляжа ўсі адказнасць. І як бы ён на кіручаў на ўсю Эўропу, як бы на зменшай значэння Віленскага Сойму,

—воля яго скіне з Коўны карону су-верэні Віленшчыны, якая хоча жыць адным дзяржаўным жыццём з Польшчай.

ТЭЛЕГРАМЫ.

ВАРШАВА 14. II. (А. У.). Шарыны, які знаходзіцца цяпер ў Варшаве, незалежна ад даручэннай сэкрэтарыяту Лігі Народаў, разгледаў справу арыштаваныя беларусаў і літоўцаў ў Вільні і зробіц даклад аб гэтым Лізе Народу ў Жэневе.

ВАРШАВА 14. II. (А. У.). „Kurjer Ropappu” паведамляе, што ис. арц. Тацдоровіч мае намер адмовіцца дзялегація мандату.

ВАРШАВА 14. II. (А. У.). Рада мініструў прыняла праразыцыю аб назначэнні Мечыслава Міцкевіча Валынскім ваеводаю.

ВАРШАВА 14. II. (А. У.). „Kurjer Ropappu” паведамляе, што Адам Тарноўскі прыймае пасаду дырэктара Расчотнага Банку.

ВАРШАВА 15. II. (А. У.). Міністр Даўнаровіч, які сядзіц у Спалу для дакладу Начальніку Дзяржавы аб ходзе нарадаў Віленскага Сойму, а так сама прадстаўленнія апрацована Варшаўскім Соймам практук арганічнага статуту для Віленшчыны, — учора вечарам вірнуўся ў гэтых справах адбыцца дыскусія Палітычнага Камітэту Рады Мініструў.

ВАРШАВА 15. II. (А. У.). Доктар Збігнеў Смолка, кіраўнік ліквідацыйна-трактатавага Аддзелу польскага Пасольства ў Вене, выехаў учора ў Рым, які польскі дзялегат на конферэнцыю новаствораных дзяржав.

ВАРШАВА 15. II. (А. У.). На ўчастай паседжанні Сойму прынята ў трэцім чытанні павялічэнне гадзін працы ў гандлі. Час прадажы тавару і адкрыцця склепаў, за выключчынем аптэк і сталовых, прадоўжаны да 10 гадзін. Праразыцыя аб перарыве на абед для склену на прынята. Аднак, наўмы працоўнікі павінны быць заняты працаю на болей як 8 гадзін. Далей Сойм ў другім чытанні прыняў практук аб скасаванні міністэрства Культуры і мастацтва, функцыі якога пераходзяць да Міністэрства Асьветы і Рэлігіі.

ВАРШАВА 15. II. (А. У.). Польская Савецкая санітарная нарада будуть адбывацца ў Рызе. На чале польскай дэлегацыі будуть Юдко і Нарэзвіч.

ВАРШАВА 15. II. (А. У.). У адказ на тэлеграму вайсковага біскупі Галія, атрымана з Рыму ад імя сьв. Айца гэтай тэлеграмы: „прыймаючы айшоўскім сэрцам выказы вернасці, сьв. Айцеп перрасылае Апостальскае благаславенне Табе, вайсковаму духавенству і усей польскай арміі.—Кардынал Гаслары”.

3 Віленскага Сойму.

У панядзелак у 5 гадзіні 35 мін. кіруючы паседжаннем віце-маршалак Федаровіч адкрыў пятае паседжанне Віленскага Сойму. На парадку дня — камунікаты Маршалка, інтэрпеланцы, праразыцы і генэральная дыскусія па дакладу Палітычнай Камісіі. Пераходзячы да першага пункту парадку дня, віце-маршалак признаў пратаколы 2-га і 3-га паседжаннай затверджанымі і паведаміў, што пратакол 4-га паседжання знаходзіцца ў Соймовай Канцэліі для прагледжання.

Затым сэкрэтар Галко прачытаў інтарпеланцы:

1) У справе дапамогі для вайсковых інвалідаў і их сем'яў (R. L.)

2) У справе прыматнай парцелянцы зямлі (P. S. L. і дэмакраты)

3) Аб надзеле зямлі жаўнеру ахвотнікаў (P. S. L. і дэмакраты)

4) Аб распрадажы прыватных лясоў (P. S. L., дэмакраты і P. P. S.)

5) Аб памішканнях для люднасці прыфрантовай паласы (P. S. L., дэмакраты і P. P. S.)

Усе інтарпеланцы адасланы ў Камісію па запросам.

Далей прачытаны гэткія праразыцы:

1) Праразыцыя пасла Стэфановіча („Адраджэнне-Вызваленне“) ў справе надзелення зямлі дэмобілізованных жаўнеру, якія не находяцца з тэрыторыі Сярэдній Літвы, на некарысць тутэйшай малазямельнай і безземельнай люднасці.

2) Праразыцыя п. Хамінскага („Адрадж.-Вызв.“) ў справе найхутчэйшага правядзення зямельнай реформы.

Маршалак заўвядае, што гэтыя праразыцы будуть разгледжаны на адным з найбліжэйшых паседжанняў, і далей адзначыў, што ў апошні момент паслы з клубаў P. S. L. і дэмакрататаў падалі съпешную праразыцыю аб надзеленіні зямлі жаўнеру-ахвотнікаў і ў першую чаргу, як першага абаронна генэрала Жэлігоўскага. Але з прычыны, што праразыцы падпісаны толькі 10, а не 12 асобамі, і што яна ўнесена па аўтадзяленні парадку дня, маршалак пастанавіў, што яна будзе разгледжанца на другім паседжанні.

Затым прыступаюць да генэральныя дыскусіі.

Першым з прамоваю выступае п. Янікоўскі (Rady Ludowe).

Адзначыўшы, што лёс Віленшчыны могуць рашиць толькі яе прадстаўнікі, якія знойдзуть у сабе досыль сілы, каб дапаўніць ворага, Янікоўскі падкрэслівае расейскую апансаць з якою раз назаўсёды трэба скончыць.

Урад Ковенскай Літвы таксама нае мае ніякага права да Віленшчыны. Ліга Народу на магла разрашыць пытаньня аб дзяржаўной прыналежнасці Віленшчыны, гэта можа зрабіць толькі Віленскі Сойм, а для гэтага яго прадстаўнікам трэба ўвайсці ў склад Варшаўскага Сойму, дзеялі таго што Віленшчына ёсьць часткай Польшчы, і Польскі Урад павінен прыняць уладу над Віленшчынай. Каб наш край быў адданы Літве, то ў ім заўсягды быў-б непарафад.

У канцы прамова ў падкрэслівае высока патрітычнае становішча ўсіх

соймавых партый і кончыць словамі: „Адкрываем карту нашай гісторыі і на ненапісанай страницы ставім адно, але віліца слова: Тут ёсьць і будзе Польшча.”

Пасол Ясінскі (Z. S. N.) дае характеристыку гісторыі Віленшчыны ад часу заняція польскімі вайскамі, засыпраагаючы, каб у сваіх пастанове Сойм адкінуў усё тое, што адмежоўвае Віленшчыну ад Польшчы, ссылаючыся на прыклад Расеі, Англіі асабліва Аўстрыі, якая карысталіся дзяяющы аўтаномія, якія карысталіся заселюючыя народнасці, прыпанае прынаму праграму далучэння Віленшчыны да Польшчы.

Пасол Свяхоўскі (P. S. L.) падкрэсліўшы пастаноўлівіца на гісторыі Польска-Літоўскіх адносін з часоў Тарбы і, падкрэсліўшы варожасць адносін літоўцаў да паліакаў і немагчымасць дайсьці цяпер з Літвою да паразумення, лічыць зусім зразумелым імкненне Віленшчыны да Польшчы. Далей прамоўка адавачвае тая труднасці ў разрешэнні Віленскага пытанья, якія стаяць у звязку, з так званай „лініяй Кэрона“ і 87 параграфам Вэрсалскага трактату, ў чым абвінавачае Грабскага і эндэкаў. У канцы, паказаўшы, што віліка будучына Польшчы павінна быць аснована на згодным сажыці з усім нацыянальнымі меншасцямі, што жывуць на тэрыторыі Польшчы і малымі суседнімі народамі і што паліакі на маюць невісіці да Літвы,—п. Свяхоўскі выказаўшы за прынаму праект дэкларацыі Палітычнай Камісіі, пакідаючы за сабою права ўнесці цапраўкі.

П. Рачкоўскі (Z. S. N.), адзначыўшы два нанрамкі ў разрешэнні Віленскага пытання—далучэнне і аўтаномія, кажа, што аўтаномія можа вызваці заграніцай некарысніці для Польшчы поглядам, дзяялі таго, што заграніцай дрэнна пайнфармованы аб адносінах на Віленшчыне. Трэба каб дэлегацыя Віленскага Сойму запрапанавала Польску Ураду і Сойму безварунковае далучэнне Віленшчыны да Польшчы.

П. Хамінскі (Адраджэнне—Вызваленне) кажа, што яго праразыцыя, ўнесена на апошнім паседжанні Сойму, была спакана правымі групамі са съмехам і іроніяй і што можа яго цяпер зразумеюць. Віленская зямля заселена галоўным чынам паліакамі, але тут жыве многа і другіх народнасцяў: беларусы, жыды, літоўцы. Каждая дзяржава павінна дбаяць, каб усім яе грамадзянам жыло добра, дзяялі гэтага яго партыя стаіць за фэлэрэнцыю, якая дасыць магчымасць жыць у згодзе з суседнімі народамі і бараўніца ад ворага, а ў першую чаргу ад навалы Расейска-Німецкай. З прычыны адсутнасці зразумення гэтага ў ўрадавых сферах Ковенскай Літвы, партыя бачыць разрешэнне Віленскай справы ў сучыні момант у аўтаномії. Прамоўца остра крытыкуе Рысы трактат, у сілу якога Беларусь засталася падзеляна на дзве часткі і Польшча стравіла kontakt з рэштам Беларусі, ў чым бачыць віну тых, што прадстаўляюць Польшчу при заключэнні гэтага трактату і аланачае, што ў той час, калі Ковенскай Літве зразумее якой небязпекай пагрожае яе істнаванню Расейска-Німецкай саюзу, яна пойдзе на збліжэнне з Польшчай.

ших і па падтве не прынята штам добрых пастановай, —ны да гэтага часу на праведзены ў жыльнё, прычыну чаго прамоўца бачыць у цэнтралізацыі ўраду, а так сама ў становішчы, якое займаюць правы партыі. Даеля гэтага п. Хомінскі падкрэслівае патрэбнасць злучэння з Польшчай, але жадае Уліснага аўтазнага Сойму для Віленшчыны і вярту, што Польшча дасць гэты Сойм.

Пераходзачы да рэзоляцыі Палітычнай Камісіі прамоўца ад імя сваіх партыі выказвае згоду ў тым выпадку, калі папраўкі іншых партый будуть мець універсальную сутнасць рэзоляцыі.

П. Нусбаум (Рады Людовыя) выказваеца за безваруковае дадзенчыне да Польшчай і адзначае, што праведзенне замежнай реформы можа быць вырашана толькі Варшаўскім Соймам.

П. Абрамовіч (P. S. D.) адзначае патрэбнасць згоды з суседнімі народамі, з прычыны Расейска-Нямеччай небязпекі.

Эвгель (Z. S. і U. N.) у палеміцы з левымі групамі лічыць, што прычынаю зблутанасці Віленскай справы з'яўляецца становішча, якое займаюць левые партыі у гэтай сіраве.

Пасля прамовы Эвгеля Маршалак прарывае дыскусію і назначае наступнае паседжанье ў аўторак, а 5 гадзіне па палудні.

Паседжанье 14 лютага.

Прамова дэлегата Багінскага.

(P. P. S.) Дэлегат п. Багінскі ў сваій прамове падкресліў, што Віленскі Сойм павінен вяшчыніць вялікую палітычную роль, прадугледжваючы ўсе палітычныя магчымасці. Вайна прынесла нацыянальную съядомасць рабочаму класу, ціпер можна сказаць, што польскі рабочы лічыць сібе паліаком.

Потым прамоўца перайшоў да крытыкі прынцыпаў прылучэння (wcielenia) і аўтамоніі і даводзіў гаспадарчыя выгады аўтамонічнай лучнасці Віленшчыны з Польшчай.

Далей п. Багінскі падкресліў ка- нечнасць зрыву ўсялякіх адносін з Рэспублікай і сказаў, што P. P. S. не згажаецца на камітаміс, які прапанаваў п. Мінковічу.

Потым перайшоў да разбору дэклараціі P. P. S. Дэкларація гэта мае дзве часці: прынцыпавую і выканучую.

Прамова дэлегата Станевіча P. S. L.

У сваій прамове п. Станевіч гаворыць аб польскасці Віленшчыны, абыдым, што праз колькі дзён будзе зачыненіе "Соймам належнасць Віленшчыны да Польшчы, і выказвае жаль, што гэтам зэцверджаннем мы аддзяляемся ад паліаку, якія застаюцца ў Ковенскай Літве. Далей ён сказаў: "мы ідзем да Польшчы без усялякіх агародак, але калі мы ціпер ужо гаворым аб Віленшчыне, як аб асобнай частцы Польшчы, дык можна гаварыць і аб патрабах народу гэтай часткі, абыдым зрабіме ўсе аўтамонію".

♦♦♦♦♦

Палітычныя весткі.

Справа конфэрэнцыі у Генуі.

У справе французскай ноты, датычнай адсрочки конфэрэнцыі ў Генуі—Лій-Джордж пропоўдзіў адсрочки. Аднак, некалькі яго таварышаў на габінету думаюць іншай. Весткі абыдым, што бытуюць Англія перадае справу адсрочки конфэрэнцыі на разгледжанье камісіі англійскіх, італьянскіх і французскіх экспартаў—ісправіўшыся.

З Рыму паведамляюць, што даеля ўрадавага крызісу ў Італіі конфэрэнцыя магчыма будзе адсрочана, на кароткі термін, які пропануе Францыя.

Агульная забастоўка у Гішпаніі.

У Гішпаніі началася агульная забастоўка!

Камісія Лігі Народаў у Варшаве.

У Варшаву прыехала кантралюючая камісія Лігі Народаў і праходзі-

тамака колькі дзён; паўнамоцтва камісіі кінчыцца 15 лютага. Старшыня дэлегаты, паміма іншых даручнін Лігі Народаў, гаварыць аб арыштах літоўцаў і беларусаў у Вільні і напісаў аб гэтым даклад для Лігі Народаў у Жэневе.

У Ковенскай Літве.

Складзены новы габінет мініструў: прэзэс—Гальванаускас, міністр абароны краю—Сліжыс, міністр унутраных спраў К. Олека, міністр скарбу—Ян Дабкевічус, міністр земляробства—Ян Алекса, міністр асветы—праф. Йодкіс, міністр справындліўства—Коробліс, міністр дарог—Пётр Вілейшыс, міністр жыдоўскіх спраў—доктар Макс Салавейчык, міністр беларускіх спраў—будзе назначаны асобна.

На паседжанні Ковенскага Сойму 8-га лютага сацыял-дэмократы і народныя сацыялісты зрабілі абстракцыю. Калі большасць Сойму прыняла як першы пункт нарадаў Сойму разгледжанье універсytэтскага устава,—дэлегаты абедзвеих партыяў вышлі з салі паседжанья. Даеля браку вкоруму—паседжанье было закрыта на поўгадзіны. Перагаворы з гэтымі партыямі нікага выніку не дадзілі.

Міністр загранічных спраў Юргітіс пасля Pacei пратэст пропоўдзі невынаўненых варункаў мірнага дагавора.

Нямецка-Расейская збліжэнне.

На расейска-нямецкім паседжанні ў Маскве нямецкі прадстаўнік падкресліў супольнасць гаспадарчых інтэрэсаў абыдовых краёў і сказаў, што Германия ўжо гатова да супрацоўніцтва пры гаспадарчай адбудове Pacei.

Дарма гінуць.

"Dzien. Pozn." падае апавяданье аднаго з служачых па рэпатрыацыі, які вірнуўся з Pacei:

"Калі наш пягнік прыбыў на станцыю Негарлае—польская пягніка яшчэ не было. Праз 1 з пал. гадзіні ён на- дышоў, але меў магчымасць уязць толькі калі 500 асоб, а усіх чакала ў полі калія 3500. Была зроблена пастанова забрасці у першы чарод самарскі ѿшалон. Рэшта засталася на марозе ў полі і чакалі яшчэ тры гадзіны, потым хаваючыся ад холаду кінуліся на санітарны пягнік, але куды там! Ледзьве ўціснулася да 1800 асоб, рэшта засталася ў ночы на полі. Калі ма раціцы мы з п. Янам Бельскім выйшли з вагону, я ўгледзеў, што ўдзуй пягніка на зямлі ляжакі кучы лахманоў, ё якіх зарыўшыся спалі на снігу мужчыны, кабеты і дзеці... Мы пачулі жаласны сін і стогны... З пад лахманоў тырчали сіня-жоўтыя руки і ногі—гэта быў ужо мертвцы..."

"Прыбыла ў дзеравинныя баракі ў Баранавічах целая сям'я—піша другі сведка.—Дзяцей палажылі на ской тайкі пасыцелі і яны хутка заснулі. Бацькі драмалі... У вечы раптам іх разбудзіў страшны хрып: три хлопцы корчылісі ў канівульсіях... Бацька кінуўся па доктара, ледзьве знайшоў прац дзявіна і прывёў яго, але... хлопцы ўжо сканалі ў страшных муках..."

Вільвася, што дызінфекцыірованыя пасыцелі яшчэ мелі ў сабе атрутныя газы, што і было прычынай смерці дзяцей!"

Стражні жах бярэ, калі чуеш абыдзвеих выпадкаў!

Мімаволі з'яўляецца пытанье: якож як можна зрабіць так, каб гэтых жахі болей не паўтараліся?

Здаецца, —што можна, але..., трэба толькі болей працы, болей энергіі і болей сардечнага вучасці да тых мучнікаў, якія шчасльва вырвашыся з пазуру чразвычайкі, з бальшавіцкага "раю", якія падаюць на парозе сваіх хаты.

А. В.

Разгром насялення у Карэлі.

(Ліст з Гельсінгфорсу).

Як паведамляюць з Гельсінгфорсу і Карэлі, тры бальшавіцкія паўкі з арты-

лерый пасінулі некалькі маленечкіх паўстанчых атрадаў, якія перайшлі граніцу Фінляндіі і былі разаружаны. Пасля гэтага бальшавіцкіе узарваліся на тэрмітрыю Фінляндіі і пачалі пішчыць вёскі, рабаваць і забіваць селян, нібы то за тое, што яны хаваюць паўстанцаў. Адна- часна выступілі і фінскія бальшавіцкіе раскідалі пракламацыю на Гельсінгфорсе, Улеабаргу і ў іншых мейсцах. Але бальшавіцкія агітациі не памагала. Насяленне адніслюся да бальшавіцкай вельмі воража, на вёсках навет быў выпадкі крываў расправы з агітатарамі.

Фінскія Улады у Гельсінгфорсе, адтрымавшы весткі аб том, што бальшавіцкія атрады перайшлі граніцу, зараз жа адправілі Фінскія войска, а жыцелі Куопіоскага і Улеаборгскага вокруга арганізавалі самаабарону.

Афіцыяльна Фінскія Улады абвесьцілі, што граніцу перайшлі не камуністычныя атрады, але выгнаны за граніцу, а тама напалі на іх карэльскія паўстанцы і з'яўлююць.

Агульнымі высілкамі фінскіх атрадаў і мейсцевай самаабароны камуністычныя атрады быў выгнаны за граніцу, а тама напалі на іх карэльскія паўстанцы і з'яўлююць.

Так сама і другія бальшавіцкія атрады, якія ішлі на поўнач Фінляндіі, падцярпелі паражэнне і адышлі да расейска-карэльскай граніцы.

Адхадзючы пад націкам паўстанцаў, бальшавіцкія пішчыць да чиста вёскі, забіваюць жыцелі, не шкадуючы навет жанок і дзяцей. Мірнае насяленне Карэліі пішчаке ў Фінляндію, кідаючы родныя хаты і усю ўласцівасць.

З Тэўрюк паведамляюць, што бальшавіцкія сконцэнтрыравалі ў ваколіцах Белоострава значныя сілы.

♦♦♦♦♦

Весткі з Варшавы.

Адкрыцце новага пункта.

3-га Лютага Польскай Уладай адкрыты новы контрольна-прапускны пункт для рэпатрыятаў пры станцыі Дорогуск на Бугу.

Пры пункце знаходзіцца бальніца на 600 ложкі, дэзынфекцыйная камера і лазні. Баракі для бежанцаў адрамантаваны занова. Для сямейных асобных памешканій. Цягнікі з бежанцамі у Роўні затрымлівацца на будуць—іх будуць напраўляць непасрэдна.

Здароўе міністра Сікорскага.

Здароўе міністра жалезных дарогай п. Сікорскага пагоршылася. Даеля пішчылення здароўя міністру выезджае ў Мерану.

На час хваробы п. Сікорскага мейсца міністр займе інжынер Эбергард.

Здароўе прэзеса Міністраў.

Здароўе прэзеса міністраў п. Панікаўскага палепшилася. У панядзелак Прэзес прыступіў да выкананія сваіх абавязкаў.

Ад'езд Каракана.

10 Лютага у вечары Каракан выехаў у Москву. Як паведамляюць Каракан заступіць мейсца Чычэрна, які падае на кояферэнцыю ў Геную.

♦♦♦♦♦

Навакола Сойму.

52 прамоўцы.

У справе пытанія аб Віленшчыне у Старшыні Сойму запісалася 52 прамоўцы. Дэбаты запягніцца на некалькі дзён.

Запросы.

У Сойм унесены новыя тэрміновыя запросы аб прыняціі энергічных крохаў для хутчайшай адбудовы Віленшчыны і аб арганізацыі барапцьбы з пынствам.

Энэдкі зъбіраючы унісці запрос аб павароце з Саўдэпі бежанцаў чужаземцаў. Кажуць, што гэты запрос будзе падтрыманы і пэнтрам.

Замельнае пытанье.

Згодна соймавому аграрнаму закону у першы часод будучы нацэлена замежнае ахвотнікі польскай арміі і інваліды. Пасля гэтага атрымаюць землю беззямельныя і малаземельныя.

Закон прадугледжвае прымусовы выкуп.

Прадстаўнікі нейтральнай зоны.

Прадстаўнікі нейтральнай зоны, якія прыбылі ў Сойм, кажуць, што ім з'яўляюцца прадстаўнікамі ад 75